

NAJCZĘŚCIEJ ZADAWANE PYTANIA

1. Proszę o przesłanie dokumentu „Charakterystyka standardu” w formie obowiązującej dla firm paszowych.

Wersja 2.0 Standardu PIM „bez GMO”, która ma być opublikowana po 25.11.2019, będzie zawierać opis uwzględniający całość łańcucha branży mleczarskiej, rozszerzony o wymagania dla:

- grup producentów mleka,
- producentów składników i surowców do wyrobów mleczarskich,
- producentów wyrobów ze składnikami mlecznymi,
- handlu, magazynowania i transportu produktów, składników i surowców mleczarskich,
- produkcji pasz,
- handlu, magazynowania i transportu pasz.

Wersja 1.0 Standardu PIM „bez GMO” obejmowała tylko wymagania dla mleczarni oraz gospodarstw rolnych.

2. Czy dokument "Katalog wymagań" jest wersją ostateczną wymagań które powinniśmy spełnić?

Wersja 2.0 Standardu PIM „bez GMO” zostanie opublikowana po dniu 25.11.2019. Będzie ona oparta na wersji „draft”.

3. Czy firmy paszowe mają spełniać tylko wymagania „Katalogu wymagań”?

W katalogu są wymagania, które firma powinna spełniać i które są oceniane podczas procesu certyfikacji. Obowiązują też załączniki lub dokumenty przywołane w treści katalogu. Standard zbudowany jest z następujących części:

1. Opis Standardu PIM z załącznikami.
2. Katalogi wymagań z załącznikami.
3. Wytyczne i poradniki.

Standard może również obejmować dokumenty, które pomagają zrozumieć lub precyzują wymagania.

4. Przy definicji słowa pasze chyba jest nieścisłość, czy wg PIM premiks to nie jest pasza? Brakuje tej informacji lub faktycznie wymagania standardu nie dotyczą premiksów. Proszę o informacje dotyczące użycia / sprzedaży premiksów. Czy zakup premiksów nie jest objęty wymaganiami systemu? Jeżeli tak to dlaczego?

Premiksy są objęte zakresem Standardu PIM „bez GMO” i wchodzą w definicję pasz. Zakres ten będzie doprecyzowany w definicjach w wersji 2.0 Standardu PIM „bez GMO”.

1.	Pasza	Każda substancja lub produkt (w tym dodatki), przetworzona, częściowo przetworzona lub nieprzetworzona, przeznaczona do żywienia zwierząt drogą pokarmową.	Obejmuje to materiały paszowe, premiksy, dodatki, preparaty mlek zastępczych, półprodukty, mieszanki paszowe lub produkty, które mogą się nimi stać po procesie przetworzenia.
----	-------	--	--

5. Co oznacza termin „pasza bez GMO” wg Standardu PIM „bez GMO”?

Pasza, która spełnia wymagania zgodnie z ustawą o znakowaniu „bez GMO”*.

*Ustawa z dnia 13 czerwca 2019 r. o oznakowaniu produktów wytworzonych bez wykorzystania organizmów genetycznie zmodyfikowanych jako wolnych od tych organizmów (Dz.U. z 2019 r., poz. 1401).

6. **W „Katalogu wymagań” dla produkcji pasz, pkt 1.1.8 napisano, że znak „bez GMO” ma być używany zgodnie z wymogami Standardu PIM „bez GMO”, a zasady nie zostały określone. Czy zasady będą opublikowane do 30.11.2019 roku, ponieważ do tego czasu mamy się zadeklarować odnośnie przystąpienia do certyfikacji? Dokument „Charakterystyka standardu” nie wskazuje zasad stosowania logo ani wyglądu logo. Proszę o odniesienie się do tej kwestii.**

Pierwotnie standard unifikował znakowanie „bez GMO”. Wersja 2.0 będzie odnosiła się do prawidłowości stosowania znakowania, zgodnego z ustawą o znakowaniu „bez GMO”, która wejdzie w życie w dniu 01.01.2020. Zgodnie z zapisami ustawy znak graficzny zostanie ustalony w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Aktualnie rozporządzenie jest przekazane do notyfikacji do Komisji Europejskiej). Dodatkowe informacje można znaleźć na stronie: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/spojne-znakowanie-produktow-bez-gmo>

7. **Posiadamy jeden magazyn wyrobów gotowych pakowanych w worki, w nim zostało wyznaczone miejsce w którym składowana jest pasza „bez GMO”. Czy w ramach spełniania wymagań Standardu PIM „bez GMO” dalej będziemy mogli przechowywać pasze w ten sposób? Co dokładnie oznacza składowanie w oddzielnych obszarach magazynowych? Czy to oznacza, że towar w opakowaniach jednostkowych, magazynowany na regałach, trzeba składować na osobnych wyznaczonych regałach, z podziałem na towar GMO i bez GMO? Czy wystarczą osobne półki na regałach?**

Jeżeli pasza jest pakowana w worki i składowana w wydzielonym obszarze, na oddzielnych regałach i/lub półkach to działanie takie jest zgodne z wymaganiami Standardu PIM „bez GMO”.

8. **Do transportu pasz bez GMO luzem używamy wyłącznie dedykowanych samochodów, które nie transportują innych pasz i surowców.auta te posiadają certyfikat GMP+ B4. Rozumiem, że w tym przypadku powinniśmy na piśmie przedstawić brak ryzyka zanieczyszczenia pasz podczas transportu, np. wpisując numery aut i naczep? Czy transport musi być objęty certyfikacją GMP+ MI105 lub certyfikatem innego standardu?**

W ocenie ryzyka należy ująć oraz ocenić zagrożenia i działania zapobiegawcze jakie Państwo stosują i które są zawarte w Państwa pytaniu. Certyfikacja w ramach GMP+ B4 jest wystarczająca i zgodna z wymaganiami. Rozszerzenie w ramach GMP+ MI105 jest opcjonalne (doprecyzowanie tych wymagania znajdzie się w wersji 2.0 Standardu PIM „bez GMO”).

9. **Czy jest już dostępny planu monitoringu? Bez tego nie jesteśmy w stanie podjąć decyzji o certyfikacji. Kiedy zostanie udostępniony załącznik nr 2 „Plan monitoringu”?**

Plan badań jest w trakcie finalnego zatwierdzenia przez Polską Izbę Mleka. Wersja 2.0 Standardu PIM „bez GMO” ma wejść w życie po dniu 25.11.2019. Plan badań, który jest elementem Standardu PIM „bez GMO” nie będzie się znacząco różnił od zasad obowiązujących w obecnie certyfikowanych standardach, dostępnych na rynku europejskim (takich jak GMP + MI105, VLOG OHNE GENTECHNIK i innych).

10. **Czy istnieje wymóg który mówi, o tym że rolnicy muszą kupować pasze od producenta / dystrybutora posiadającego certyfikat Standardu PIM „bez GMO” aby móc sprzedawać mleko do mleczarni zrzeszonej w PIM? Czy firmy paszowe muszą być certyfikowane na zgodność z wymaganiami Standardu PIM „bez GMO”, żeby dostarczać paszę do gospodarstw dostarczających mleko do mleczarni? Gdzie w dokumencie „Katalog wymagań - produkcja pasz wolnych od GMO” znajduje się zapis o wymogu sprzedaży do hodowcy pasz wytworzonych przez podmiot certyfikowany w Standardzie PIM „bez GMO”?**

W gestii mleczarni jest postawienie wymagań oraz nadzoru nad dostawcami, którzy dostarczają pasze do dostawców mleka. Zgodnie z przepisami prawa (które wejdą w życie od 01.01.2020) mleczarnia będzie finalnie odpowiedzialna za zapewnienie zgodności oświadczenia „wyprodukowane bez stosowania GMO”. Jedną z możliwości jest określenie obowiązku certyfikacji na zgodność z wymaganiami Standardu PIM „bez GMO” przez producentów / dystrybutorów pasz, co zmniejsza ryzyko dostaw pasz GMO do rolników oraz zapewnia narzędzia do nadzoru i zapewnienia należytej staranności w zakresie produkcji wyrobów mleczarskich z oświadczeniem „wyprodukowane bez stosowania GMO”.

11. Jaki jest okres na wdrożenie wymagań standardu? Czy jest określona data graniczna, do kiedy musimy wdrożyć system aby swobodnie sprzedawać paszę dla krów? Jeżeli ma on być wdrożony w mleczarniach, to najpierw powinno się go wprowadzać w gospodarstwach, następnie w firmach paszowych i dopiero potem w mleczarniach. Jaki jest okres na wdrożenie wymagań dla firm paszowych, biorąc pod uwagę fakt, że firmy paszowe otrzymują wyłącznie niedokończony draft „Katalogu wymagań”?

Nie ma określonego odgórnego terminu wdrożenia i certyfikacji ustalonego przez PIM. Niemniej są mleczarnie, które przeszły już proces certyfikacji lub są w trakcie wdrażania wymagań Standardu PIM „bez GMO” i planują przystąpienie do certyfikacji. W ramach swoich wymagań określiły lub wymagają deklaracji od swoich dostawców mleka oraz od producentów /dystrybutorów pasz w zakresie przystąpienia przez nich do certyfikacji na zgodność z wymaganiami Standardu PIM „bez GMO”, oraz planowanej daty przystąpienia do certyfikacji.

12. Czy w katalogu wymagań znajduje się punkt, który wprost mówi, że Standard PIM "Bez GMO" jest zgodny z Rozporządzeniami 1829/2003 oraz 1830/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady i akceptowalny poziom zanieczyszczenia GMO wynosi 0,9%. Taki zapis powinien wg mnie znaleźć się w definicjach. Zarówno wymienione rozporządzenia oraz standardy VLOG i GMP+M105 uwzględniają taki właśnie poziom, a skoro istnieje uznawalność tych certyfikatów w ramach dostawców to jasne jest dla mnie, że Standard PIM „bez GMO” akceptuje wymieniony poziom.

Wersja 2.0 Standardu, która ma być zatwierdzona przez PIM odnosi się do polskiej ustawy o znakowaniu produktów „bez GMO”. Pasza „bez GMO” zgodnie z Standardem PIM „bez GMO” to pasza, w której poziom progowy zawartości GMO w wysokości 0,9% na jeden materiał paszowy nie został przekroczony, a występowanie GMO jest „przypadkowe lub nieuniknione technicznie”.

13. Czy badanie pasz pod kątem GMO powinno się odbywać w akredytowanym laboratorium czy może to być dobrowolnie wybrana jednostka? Co oznacza pozytywny wynik badania? W katalogu wymagań mamy odniesienie tylko do badań laboratoryjnych, ale nie podano, że chodzi o badania wykonane metodami akredytowanymi. Czy badaniem laboratoryjnym są również testy wykonane we własnym laboratorium?

Badania są realizowane przez laboratorium akredytowane zgodnie z normą PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących”, posiadające w swoim zakresie akredytacji badania GMO. Badania własne, wykonywane w laboratorium przykładowym mogą być częścią planu badań ale wymagana jest ich walidacja. Badania własne nie zastąpią badań akredytowanych.

14. Co oznacza wynik pozytywny badania?

Wynik pozytywny dla badań przesiewowych oznacza wykrycie jakościowe obecności GMO. Wymaga to dalszego postępowania w kierunku wykonania badań ilościowych. W przypadku stwierdzenia, na podstawie badań laboratoryjnych, obecności w paszy GMO na poziomie między 0,1% a < 0,9 % , należy każdorazowo wdrożyć stosowne postępowanie wyjaśniające czy zanieczyszczenie jest przypadkowe lub techniczne nieuniknione a procedury są efektywne.

W przypadku stwierdzenia obecności > 0,9% na materiał paszowy oznacza, że pasza posiada w swoim składzie GMO, co powoduje utratę statusu i rozpoczęcie postępowania z paszą niezgodną.

15. W tabeli wymieniono uznawalność niektórych certyfikatów, czy wszyscy producenci np. dodatków paszowych dadzą radę się certyfikować w tych systemach? Może powinno być też wyjście mówiące o pisemnym potwierdzeniu statusu "Bez GMO"?

Szeroki zakres akceptowalnych standardów ma na celu zapewnienie pewnego źródła dostaw, w tym dodatków paszowych. W ramach standardu możliwy jest zakup dodatku „bez GMO”, jednak na organizacji spoczywa obowiązek potwierdzenia statusu „bez GMO”.

16. Czy wymagania Standardu PIM „bez GMO” osiągną także hodowców, którzy sami będą przygotowywać paszę w swoich gospodarstwach? Jeżeli tak proszę o przedstawienie takich wymagań.

Wymagania dla rolników są określone w „Katalogu dla gospodarstw”. W ramach inspekcji gospodarstw dostarczających mleko do danej mleczarni, wymagania są sprawdzane i weryfikowane.

17. Czy mobilne mieszalnie pasz objęte zostaną takimi samymi wymaganiami co firmy paszowe?

Mobilne mieszalnie pasz będą objęte zakresem Standardu PIM „bez GMO”.

18. Czy nie byłoby zasadne uznanie certyfikatów VLOG OHNE GENTECHNIK oraz GMP+ MI105 jako wystarczających dla firm paszowych, a wdrożenie wymagań Standardu PIM "bez GMO" byłoby obowiązkowe w mleczarniach? Zdecydowana większość firm paszowych posiada już certyfikaty świadczące o produkcji pasz „bez GMO” i obecna sytuacja robi się bardzo skomplikowana.

Wskazane jest, aby podmioty dostarczające pasze do rolników (producent / firma handlowa) a także inni uczestnicy łańcuch produkcji i dystrybucji „bez GMO”, były objęte wymaganiami Standardu PIM „bez GMO”, pierwszego polskiego standardu obejmującego cały łańcuch produkcji wyrobów mleczarskich. Standard PIM „bez GMO” ma na celu zapewnić należytą staranność w obowiązku spełniania wymagań ustawy o znakowaniu „bez GMO”, która wchodzi w życie z dniem 01.01.2020.

19. Czy chodzi tylko o testowanie identyfikacji pasz czy raczej o testowanie identyfikowalności pasz?

Wymagane jest testowanie systemu identyfikowalności - prześledzenie przepływu (ruchu) paszy przez określony etap(y) produkcji, przetwarzania i dystrybucji, odnoszący się do danej paszy. Jednym z elementów jest też system identyfikacji, czyli nadawanie produktowi z danej partii cech pozwalających na identyfikowalność w łańcuchu dostaw. Test może być integrowany z innymi sprawdzeniami.

20. Co oznacza sformułowanie „w drodze wyjątku ustalone z JC”, przedstawione w załączniku nr 1 w przypadku zakupu od dostawcy materiałów paszowych nie posiadających systemu wymienionego w tabeli. Jak wygląda mechanizm ustalenia z JC?

Wymaganie zostanie preredagowane w wersji 2.0 Standardu PIM „bez GMO”. W drodze wyjątku może być wybrany dostawca, który nie ma akceptowalnego certyfikatu. Dostawca musi potwierdzić status „bez GMO” poprzez przedstawienie dokumentów potwierdzających status „bez GMO” (oświadczenie, wyniki badań, specyfikacja wyrobu itp.).

21. Czy autorzy mają na myśli instruktaż jako udzielenie instrukcji czy też instruktarz jako zbiór instrukcji (co w kontekście użycia słowa brzmi dość dziwnie)? Proszę o poprawienie lub doprecyzowanie.

Oczywiście chodzi o instruktaż (przekazanie i zaznajomienie pracownika ze specyfiką wykonywanej przez niego pracy) a nie instruktarz (błąd edycyjny). Poprawka uwzględniona w wersji 2.0 Standardu PIM „Bez GMO”.